

Csanyi Hírmondó

Néhány gondolat a tanévkezdés okán

A napokban beszélgettünk az iskolánk igazgatójával a Szent László Általános Iskola eddigi megújulásáról, felszereltségéről, a megnyert és még várható pályázatokról, tanárokról és persze a legfontosabbról, az iskola tanulóiról, osztálylétszámokról, aktuális problémákról.

Egy kicsit meglepődtem, mikor elmondta, hogy iskolánk idén 146 tanulóval kezdi az évet – a hatvanas évek közepén, mikor én koptattam itt a padokat, évente több mint 400 gyermeket szólított tanulásra a szeptemberi becsengetés, természetesen a lakosságszám is bőven 4000 fő fölött volt abban az időben. Száraz statisztikai adatok - melyek legalább annyira elgondolkodtatóak, mint amennyire elkésérítőek -, hogy a Csanyteleken lakók száma mára alig több 2600 főnél, az utóbbi 15 évben több mint 300 fő a csökkenés. Sajnos - több okra visszavezethetően - meglehetősen beszűkült az élettér általánosságban és Csanyteleken is a mezőgazdaságban dolgozni szándékozók számára. Ebből következően senkinek nem vethető a szemére, ha a megélhetést máshol - egyre többen külföldön - találják meg, így szinte folyamatosan fogy falunk népessége. Ennek egyenes ágú következménye, hogy lassan több Csanyteleki gyermek születik külföldön, mint ahányat ide, Csanytelekre „hoz a gölya”.

Ami viszont igazán megdöbbentett, hogy húsz Csanyteleki gyermeket írtak be idén Felgyőre, az „átíratás” legfőbb oka, hogy az „itt” megbukó, pótvizsgára, netán osztályismétlésre kényszerülő gyermek „ott” átmegy, megfelel. Mondhatnám, természetesen, mivel Felgyő nyilván mindent megtesz azért, hogy önálló iskolája maradjon, tehát létfontosságú a megfelelő osztálylétszámok tartása - ami önmagában tiszteletre méltó -, a csanyi szülők pedig a gyerekek átíratásával „önként és dalol-

Első osztályosaink az évnyitón

va” asszisztálnak ehhez. Engedjenek meg a sport világából egy hasonlatot: az a magasugró, akinek megengedi az edzője, hogy edzésen rendszeresen a „léc alatt” is átsétálhat, az verseny-körülmények között mindig le fogja verni a lécet! Nem gondolhatja egyetlen szülő sem, hogy a sekélyes munkáért kapott „érdemjegyek” valós segítséget adhatnak az életben – az „alibizés” legfeljebb csak az önálló életvitel megkezdéséig tarthat! Senki számára nem lehet kérdéses, hogy valójában mikor ártunk, illetve használunk az életre felkészítendő gyermekeinknek: sokszor egy megismételt vizsgával, rosszabb esetben megismételt osztállyal korrigálható lenne az, amit majd az „élet iskolája” folyamatosan, egy életen át fog büntetni – esélyegyenlőtlenséggel, rosszabb munkahellyel, kevesebb fizetéssel, kiszolgáltatottsággal. Ezt kellene mérlegelni igazából, mikor gyermekünknek a látszólag könnyebb utat választjuk...

Forgó Henrik, polgármester

Augusztus 20, Ópusztaszer A Csanyteleki Nyugdíjas Egyesület kézimunka kiállítása

Törköly Mihályné, Antal Ferencné kiállítók,
Bakony Zoltánné egyesület elnöke

Juhász Mihályné és Matuszka Jenőné munkái is kiállításra kerültek

Csanytelek Község Önkormányzata nevében tisztelettel köszönöm, hogy ismét a nyugdíjasaink öregbítették falunk hírnevét szebbnél szebb kézimunkáik kiállításával a megyei települések civilszervezeteinek seregszemlájén!

Forgó Henrik, polgármester

Jegyzői tájékoztató

Csanytelek Község Önkormányzata Képviselő-testülete

2017. augusztusi ülésén hozott döntéseiről

Tájékoztatom Önöket arról, hogy a Képviselő-testület 2017. augusztus 25. napján rendkívüli ülést tartott, ahol 4 főnapirendi pontot tárgyalt, amelyet a Pénzügyi Ellenőrző, Foglalkoztatáspolitikai és Településfejlesztési Bizottság véleményezett és kezdeményezte változtatás nélküli elfogadását.

A főnapirendi pontok tárgyalása előtt Polgármester úr beszámolt a két ülés között eltelt időszak alatt általa tett intézkedésekről, melyet a döntéshozók határozathozatal nélkül fogadtak el.

Az ülésen 1. főnapirendi pontként vitatta meg és hagyta jóvá a Képviselő-testület a *szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó pályázat benyújtására* irányuló előterjesztésben foglaltakat. A támogatás mértéke **lágylombos fafajta** esetében **7.500.- Ft/erdei m3 + áfa**. A támogatás vissza nem térítendő költségvetési támogatásnak minősül, amely felhasználásának feltétele a támogatás **összegén felüli** 1.000.- Ft/erdei m3 + áfa mértékű önrész vállalása. Ezen önrészen felül a tűzifa kiszállításából a származó költségek is – ideértve a szociálisan rászorulókhöz való eljuttatást és fűrészelési díját is – szintén a települési önkormányzatot terhelik. A pályázati kiírás szerinti feltételek 573 m3 tűzifa igénylés beadására jogosította önkormányzatunkat, melyet a Belügyminiszter úr bírál el. A tűzifa kiosztása az előző évek gyakorlatának megfelelően, a vonatkozó hatályos önkormányzati rendeletben foglaltak szerint történik, a helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat közalkalmazottai bevonásával.

A Képviselő-testület ülésén 2. főnapirendi pontként tárgyalta és fogadta el a *Csanytelek Község Önkormányzata vagyongazdálkodásának ellenőrzéséről szóló belső ellenőri jelentésében* foglaltakat, amely a tárgyi feladat ellátása ellenőrzése során tett megállapítás értelmében, a nyilvántartás vezetése naprakész és megfelel a vonatkozó előírásoknak, így nincs szükség intézkedési terv készítésére.

Az ülés 3. főnapirendi pontja a *Csanytelek, belterület 468 hrsz.-ú Járandó utca útburkolata felújítási munkálataira kivitelező kiválasztása* tárgyú előterjesztés nem váltott ki vitát, így egyhangú szavazással hagyta jóvá a Képviselő-testület az abban foglaltakat. A Belügyminisztérium módosítás nélkül elfogadta az igénylést, amelyet támogatói okiratba foglalt. **A megítélt vissza nem térítendő támogatás bruttó 15.000.000.-Ft** (mint maximálisan elnyerhető támogatás). Az igénylésben **5.819.971.- Ft az önrőként vállalt összeg, mely összegben már a műszaki ellenőri díjjal is kalkuláltunk 210.000.-Ft összegben, amely a pályázatban nem számolható el**, azon kívüli kiadás. Ezen saját erő anyagi fedezete az önkormányzat költségvetése előző évi pénzmaradványa forráskerete terhére történő elkülönítése megtörtént a fedezetbiztosítási számlán. A felkért 3 Ajánlattevő érvényes ajánlatai közül az

össességében *legelőnyösebbnek minősített ajánlatot* (legalacsonyabb vállalási díj, jótállási garanciális idő) az **ÚT-ÉP-KER 97 Kft.** adta, **nettó 14.466.614.- Ft + ÁFA vállalási díj mellett, 36 hónap jótállási garanciával**, mellyel elnyerte a kivitelezési munkát, melynek végzésére irányuló vállalkozási szerződés aláírására a Képviselő-testület felhatalmazta a Polgármester urat. **A tárgyi munkálatok tervezett befejezési határideje 2017. október 15. napja**, melyet követően tovább javulhat a település úthálózata minősége, reményeink szerint a közösség melegegdedésére.

A Képviselő-testület az ülés 4. főnapirendi pontjaként az *önkormányzat közép- és hosszú-távú vagyongazdálkodási terve felülvizsgálatáról és az abban foglaltak végrehajtásáról* szóló beszámolót tárgyalta és határozatba rögzítette annak elfogadását. A tárgyi határozatba foglalta a feladatellátók vagyongazdálkodása terén elvárt kötelezettségeik teljesítése rendjét, mellékletbe foglalt sorrend szerinti végrehajtással. A beszámoló 4 évet ölel fel, amelyről az évről – évre való vagyongyarapodás szűrhető le, úgy ingó- mint ingatlan, továbbá vagyoni értékű jog tekintetében. Az elmúlt év végén az önkormányzat vagyona értéke megközelítette a 2 milliárd forintot, amely az idei és jövő évben is jelentős mértékben emelkedhet, köszönhetően folyamatosan a megvalósuló beruházásoknak.

Az ülésen Egyebek napirendi pont felvételére nem került sor.

A képviselő-testületi ülés előterjesztései és az ülésről készült jegyzőkönyv, önkormányzati rendeletek a www.csanytelek.hu honlapon az önkormányzatok címszó alatt és a www.njt.hu oldalon érhetőek el, a hivatalban és a könyvtárban pedig papíralapon is hozzáférhetőek.

H Í R M O R Z S Á K

– Településünkön augusztus 3. napján került sor a Hulladékgazdálkodási Alvállalkozó által meghirdetett és végrehajtott *lomtalanításra*, amelynek sikere a többszöri meghirdetése ellenére alatta maradt a várakozásoknak.

– Augusztus hó közepéig a második félévi *adóértéstitők kézbesítése* minden érintett számára megtörtént. Felhívom a figyelmet az ASP rendszer alkalmazása miatt a küllemében, tartalmában megváltozott adatsorok összességében való értelmezésére és az abban foglaltak szerinti fizetési kötelezettség megadott határidőre való teljesítésének fontosságára, továbbá annak elmaradásával járó végrehajtási eljárások következményeire.

– Az eddig szerzett rossz tapasztalatokra alapozva kérek minden, a *parlagfű irtásában érintett ingatlan tulajdonost* arra,

hogy folyamatosan gondoskodjon a gyomok szakszerű eltávolításáról, mert idén szeptember hónapban újabb *határszeme* keretében fog meggyőződni az illetékes hatóság arról, hogy az arra kötelezett ingatlan tulajdonos eleget tett-e kötelezettségének. A mulasztókkal szemben tetemes összegű pénzbírság kiszabását, mint szankciót fogja alkalmazni a helyszíni bejárást végző. Minden érintett együttműködését kérem a saját, jól felfogott érdekén túl, a pollenallergiától szenvedők érdekeit is szem előtt tartva, melyet előre is köszönök!

– *Hathatós megoldást* jelentett a településünkön augusztus közepén végrehajtott *szűnyoggyérítés* (kémiai hatóanyag légi és földi kijuttatása), amelyet évek óta a Katasztrófavédelmi Igazgatóság végeztet el, központi költségvetési forrásból.

– Településünkön augusztus 21. – 24. napok között *tűdöszűrő vizsgálat* lebonyolítása zajlott, a megszokott rend szerint, amelyen 222 fő vett részt.

– A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek törvényes képviselő számára e hónapban megküldtük a központi költségvetésből *Erzsébet utalvány*, mint szociális támogatás átadás – átvétele eljárásrendjét, amely településünkön 140 rászorultot jelent és közel 1 millió Ft értéket képvisel.

– A *Pénzügyi Ellenőrző, Foglalkoztatáspolitikai és Településfejlesztési Bizottság* 2017. augusztus 22. napján tartotta rendkívüli ülését, ahol a jegyzői tájékoztatómban írt testületi napirendi pontokat véleményezte.

– A hivatal 4 köztisztviselőjét érinti az *ASP 6 új szakrendszerének bevezetését megelőző oktatáson való részvétel*. Az új nyilvántartási rendszer a *hagyatéki ügyek, az ipar-kereskedelem, az iratkezelés, az ingatlan-vagyonkataszter, a települési portál és az elektronikus ügyintézésre* terjed ki.

– A Képviselő-testület pályázata a több évi próbálkozás után sikerrel járt és a település *egészségügyi alapellátását* biztosító épület felújítására közel 30 millió Ft vissza nem térítendő állami támogatást nyert el, melyhez legalább *5 millió Ft önrőre lesz szükség*, melyre az önkormányzat költségvetése előző évi pénzmaradványából biztosított forrás szolgál fedezetül. A támogatói okirat kiadását követően kerülhet sor a kötelező eljárások lefolytatására, amelyről időről – időre be fogok Önöknek számolni.

– Sok év óta fennálló, többszörös probléma megoldására kerestünk lehetőségeket az augusztus 17. napján a *Széchenyi utca – Bercsényi utca csomópont forgalmi rendjének felülvizsgálata* keretében megtartott helyszíni bejáráson, melyen a Magyar Közút Nonprofit Zrt két munkatársa, a Csongrádi Rendőrkapitányság és a helyi utügyi hatóság képviselője egy – egy illetékes és a helyi közterület-felügyelő vett részt. A helyszíni bejáráson résztvevők rögzítették, hogy a *Bercsényi utcáról kikanyarodva, az útsatlakozás előtt Szeged irányába kb. 50 méteren belül az út baloldalán parkoló gépjárművek és növényzet miatt nem biztosított a Széchenyi utca* (amely a fenti NZrt. kezelésé-

be tartozik) *beláthatósága*. A beláthatóság javítása érdekében, első beavatkozásként *forgalomtechnikai tükkör útsatlakozás előtti 50 méteres szakaszra való kihelyezését* kezdeményezte az NZrt., melynek teljesítési határidejét 2017. október 31. napjában jelölte meg. Amennyiben a tükkör kihelyezésére a megadott határidőn belül nem kerül sor, úgy az NZrt. megállást tiltó táblát fog kihelyezni a szóban-forgó szakaszra, míg az érintett vállalkozóval történt egyeztetés szerinti hosszúságú, a bolt előtti területen, „várakozás rakodóhely szabadon hagyása érdekében tilos” tábla kihelyezésére, az abból következő tilalom alkalmazására kerülhet sor. További elvárás az útsatlakozás előtti, Szeged irányába történő kikanyarodást nehezítő növényzet adott részének eltávolítása. Várjuk a közlekedésbiztonsági feladatot is ellátó illetékes Rendőrkapitányság tárgyban kialakított véleményét, amely alapul szolgálhat a helyzet normalizálására, melynek érdekében tett közös erőfeszítésért köszönetemet fejezem ki.

– Településünk útvonalain több olyan csomópont is van, amely közlekedésbiztonság szempontjából megérett a felülvizsgálatra, melyet kezdeményeztem a helyi Rendőrőrs Parancsnokánál, aki személyesen tett arra ígéretet, hogy minden érintett bevonásával, záros határidőn belül helyszíni bejárás keretében kerül sor a fennálló problémák megoldásának orvoslását jelentő javaslatlételre, amelyet követhet annak kivitelezése. A KRESZ szerinti gépjárművekkel parkolás szabályossága a rendőr helyszíni ellenőrzése, a térfigyelő kamerák felvételének megtekintése alapot szolgáltathat közlekedési szabályszegés miatti eljárásra, amely nem a büntetés kiszabására irányul, hanem az élet-, a vagyon- és közlekedésbiztonság érdekét szolgálja. Az állandósult szabálytalanságok elharapódzott méretei miatt vált elkerülhetetlenné a fenti intézkedések kezdeményezése. Erre jó alapot szolgáltat az *általános iskolai tanév kezdete, a kiskorú gyermekek személyi biztonságának védelme*, amely tiltó táblák kihelyezésével növelhető ugyan, de nagyobb odafigyeléssel, a közlekedési morál erősítésével sokkal több érhető el.

– A működési engedéllyel rendelkező vállalkozók kötelesek a vevőkörük számára kellő számú parkolót biztosítani, továbbá az áru üzletbe való szállítását vállalkozása területén belül bonyolítani, szabadon hagyva a közúti közlekedés céljára szolgáló útvonalakat. Kérem, hogy vegyék igénybe a vállalkozók által biztosított belső parkolás lehetőségét, továbbá a község több pontján parkolás céljára kialakított helyeit, mellyel levehető az úttorlaszként tornyosuló gépjárművek hada, pl. a Kossuth utcán, ahol a reggeli, délelőtti órákban szinte lehetetlen a közúti közlekedés.

– A Csongrádi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya megszüntette a nyomozást a település parkjában lévő emlékmű rongálása ügyében, mivel a gondatlan rongálás nem bűncselekmény. A 200.000,-Ft kár megtérítését polgári jogi eljárásban lehet érvényesíteni.

Kató Pálné jegyző

Kétszázmillió forint tizenhárom településnek

(A Délmagyarországban augusztus elején a fenti cím alatt megjelent cikke alapja az alábbi írás, melyet a Csanyteleken élők számára zárváros tények tisztázása miatt tartottam szükségesnek megjelentetni a Csanyi Hírmondó jelen számában. Forgó Henrik)

„Söpörni lehetett már az aszfaltot némelyik önkormányzati tulajdonú, homokbeton alapú utunkról – Forgó Henrik, csanyteleki polgármester szerint évek óta pályázzák ezen utak felújítását, most úgy tűnik, forráshoz juthatnak a hasonló problémákkal küzdő kistelepülések is. A folyamatosan túlterhelt utak homokbeton alapja belvizes időszakban megszívja magát vízzel, majd télen, a fagyban összetöredezik, a záró réteg nélkül készült aszfaltborítás pedig hálósan töredezetté válik. – Uniós pályázaton 2005-ben volt utóljára lehetőségünk sikeresen pályázni, a SAPARD-program keretében készült el a falu „gazdasági főutcája”, az Ady Endre út. Önkormányzati forrásból még ugyanebben az évben teljes felújítást kapott a Kossuth és a Botond út, majd 2006-ban szintén helyi forrásból épült meg a Gárdonyi út, valamint a Bercsényi út hiányzó szakasza. A Tiszai út a 2006-os Tiszai árvíz után került teljes felületű felújításra, majd a Nefelejcs út egy szakasza készülhetett el 2008-ban, megyei pályázattal. Ezek után éveken át hiába pályáztunk a 27 kilométernyi földes lakóutunk részbeni szilárd burkolatú kiépítésére, sajnos nem nyertünk. – Forgó Henrik szerint településükön régóta gond a belterületi utak állapota, tavaly és ennek az évnek az elején már sikerült – BM-es forrásból - egyszer tizenhét, az idén pedig – a konszolidációra nem szoruló önkormányzatok számára juttatott szintén BM-es forrásból - negyvenhat millió forintot költeni öt homokbeton alapú utca felújítására. Fejlesztésekre hagyott jóvá a belügyminiszter tizenhárom Csongrád megyei településnek összesen több, mint kétszázmillió forintot. A hazai költségvetésben elkülönített összegre pályázni kellett, bár a

döntés megszületett, hivatalos értesítést a polgármesterek még nem kaptak.

A forrásokat belterületi utakra, kötelező feladatok ellátását végző intézmények felújítására és iskolai, illetve utánpótlás nevelés infrastruktúrájára lehetett igényelni.

– A most nyert pénzből – önkormányzati forrással kiegészítve - a Járandó utca burkolatát újítjuk fel, mert még mindig a legtöbb jogos lakossági panasz utakkal kapcsolatos. – Forgó Henrik szerint sorban minden utcára sor kerülhet, különösen várják a VP-ben pályázott földes lakóutak (József Attila, Nefelejcs) kiépítésére beadott pályázataik eredményét. – A vidékfejlesztési pályázatok életszerűek, de tudomásom szerint kicsi a keret, túl sokan pályáznak – a polgármester abban bíz, hogy több ilyen lehetőség is lesz majd. *A belterületi utak felújítására most hat település kapott támogatást, Csanyteleken kívül Ferencszállás, Klárafalva, Magyarcsanak, Mindszent, és Pusztamérges kaptak támogatást.*

2017.08.01.

Forrás: www.delmagyar.hu

A Tiszai út aszfaltozása 2007-ben

Községi Könyvtárról!

Az iskola megváltozott bejárasi rendjéhez alkalmazkodik könyvtárunk is 2017. szeptember 1. napjától. **Könyvtárunkba ezentúl is a posta felőli kiskapun lehet bejutni**, annyi különbséggel, hogy ezentúl a **kijelölt csengőn sziveskedjenek csengetni**, és könyvtárunk munkatársai beengedik Önöket. A könyvtárosok csak a könyvtárba érkező látogatókat engedik be! Az iskolába érkezőknek 8 óra után a Radnóti utca felőli főbejáraton lehet bejutni.

A könyvtár szolgáltatásai a továbbiakban semmiben nem változnak, **ezután is szeretettel várjuk olvasóinkat!**

A Csanyteleki Községi Könyvtár munkatársai

Csanyteleki Erzsébet-tábor

A Remény Szociális Alapszolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány pályázatán elnyert összegből 50 iskolás gyermek napközis táboroztatását valósította meg augusztus 7-től 11-ig. Az ingyenes táborban napi négy étkezést biztosítottunk. A programok közt a pályázati kiírásnak megfelelően szerepelt környezet szépítése, sport tevékenység, autóbuzos kirándulás, kulturális program és sok más. Készítettünk zokniból cicát, fonalból madarat, papírból asztaldíszet, melyeket mindenki saját környezete dekorálására használhatja. A Csongrádi Rendőrkapitányságtól Pópity Beatrix a nyár veszélyeiről tartott előadást. A kerékpártúra alaposan igénybe vette a kisebbek ener-

giakészletét. A tömörkényi halastó iroda épületének udvarán táboroztunk le. Itt főzték a gyerekek közösen bográcsban – nos nem a táborvezetőt, hanem – a paprikás csirkét. Az ebéd jól sikerült, amit az is bizonyított, hogy többen repetáztak. Szükség is volt az energia pótlására, mert a visszaút előtt még várt ránk a mosogatás, valamint tettünk egy nagy sétát a tavak között, ahol halat nem láttunk, de a madarakat megfigyelhettük. A kézműves foglalkozásokon mindenki készíthetett magának tűzzománc nyakláncot, valamint különböző agyag tárgyakat. Az autóbuzos kirándulás során Szarvasi Arborétumba látogattunk el. A Mini Magyarország megtekintése, a hajós kirándulás, az éttermi ebéd utáni séta az arborétum fái alatt és a Varázs tanya is sok hasznos élménnyel gazdagította a táborozókat. A hét folyamán kipróbálhatták az extrém aktivitást és sok más társasjátékot. Tartottunk akadályversenyt, ahol mindenki nyert egy kis ajándécsomagot. A hét zárásaként a gyümölcssaláta készítés után zöldségfaragó versenyt tartottunk. A legszebb tizenöt alkotás készítői külön ajándékban részesültek.

Ovis tábor

A Remény Szociális Alapszolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében tizennégy óvodás korú gyermek táborozott július utolsó napjaiban. Első nap fonalból készített kis madárkák sok türelmet igényeltek a kicsik részéről. Másnap a közösen gyúrt tésztából mindenki magának formázta a perccet, amit uzsonnára jóízűen meg is ettek. Az agyag tárgyak készítése Vali nénivel nagy sikert aratott. A szegedi Fűvészkertben a repülő virágokkal, vagyis a pillangókkal való találkozás nyújtotta a legnagyobb élményt. Az utolsó napon pedig a játszótéren kialakított akadálypályán tehette próbára mindenki az ügyességét.

Kovácsné Habling Teréz

Csanyteleki Napköziotthonos Óvoda

2017. október 6.-án (pénteken)

„Tök jó nap”, -ot tart!

A Faluházzal közösen szervezett rendezvény keretében belül sor kerül a tavaly nagy sikert aratott **ingyenes állapotfelmérésre.....**

- Szakorvosi szűrések

- Hallás-, csontsűrűség mérés

- Általános állapotfelmérés.....

valamint a **Léghajó Meseszínház** élő előadására is!

Részletekkel és plakátokkal a későbbiek folyamán találkozhattok az Óvoda és a Faluház Facebook oldalán, valamint a hirdetőtáblán!

Sok szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Kedves Csanytelekiek!

A Faluház a megújult eszközök mellett változatos programokkal várta az érdeklődőket, és minden egyes alkalommal mindig egy kicsit többen voltunk! Ha lassan is, de biztosan haladunk előre!

Ebben a hónapban érkezett meg az új csocsóasztal, már működik az **Xbox one**, a **léghoki asztal** és végre étellel töltődik fel a Faluház!

A szeptemberi programokra szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Szabóné Kovács Nikolett

Falunk helyneveiről HOLTÁGAK VILÁGA

Csanytelek és Felgyő határán található a *Labodár*. A területnév nem csupán a holtágra vonatkozik, hanem a gáton belül lévő elmoscsaraszódó vízfelületek, - és azok környezetének természeti egységét takarja. Maga a labodári holtág (régii közhasználatú szóval *Hosszú-dög*) szinte teljesen feltöltődött iszappal, felszínét dús növényzet borítja, és lassacskán csupán időszakos vízállással válik az ártéri erdő lombjai alatt.

Óhatatlanul kínálja magát névmagyarazatként a laboda, bár cseppet sem elterjedtebb gymnóvénny itt, mint bárhol. Hallottam olyan mesét is, hogy ez a vidék egy ilyen nevű nomád vezér (hun, gepida, avar, vagy ki tudja...) nemzetségének volt a szálláshelye. Meglátásom szerint az igazságot ismét a néprajz mentette át az utókornak! Nem messzire ettől a kanyarulattól kélelt a mintegy száz éve eltűnt *Hattyús tó*, délszláv nyelveken a hattyú *labud* (szerb, horvát), illetve *labod* (szlovén). Labodár eredete lehetne tehát honfoglalás kori, az itt talált szláv „óslakosok” szavával „Hattyús” – de sokkal valószínűbb, hogy későbbi keltezésű a névadás: 1389-ben rácsokat telepítettek a Benedek-rendiek csanyi birtokára.

Jóval kijebb, a gát közelében sekély tófenék búvik meg a bokrok rejtekében, ami teljességgel azonosítható az ősi *Vaj-tó* maradványával – egyúttal magyarazatot adva a *Vajbát*, *Vajbáti rompa*, *Vajbáti út*, *Vajbáti gát* helynevekre is. Hangzásából én arra következtetek, hogy a Vaj-tó szerepel az 1075-ös királyi donációban, *piscina Wolue* formában, s talán „Vályú-tó” jelentéssel. A tó eredeti

Labodár széle a Vaj-tónál

neve a múlt században feledésbe merült, ezt követően kapta a *Kerek-dög* titulust.

Vizét a II. világháborút követően is sokáig kenderáztatónak használták (a kenderet pedig házilag madzag- és kötél készítésére, zsák szövésére)¹. 1965-70. táján, ősszel még kiváló grékényt kaszáltak a partjai mentén, amiből frissen kötélcsóvát sodortak a kukoricaszár-kévék kötözéséhez; szárítva pedig haszurát (hasurát) kötöttek, a háztáji palántanevelő melegágyak takarásához.

A Labodárt elsődlegesen madártani szempontból tartják kiemelkedően védendő élőhelynek. Ennek ellenére sajnos, napjainkra már csak emléke maradt az Európa-hírű gémtelplenek, ahol nagy létszámban költött a kiskócsag, üstökös gém, kanalas gém, baksó és a szürke gém. Az érthetetlen okból sokáig védett komoránok kolóniái teljesen tönkretettek mindent: mára a tulajdon fészkelő fáik is kipusztult korhadékká váltak. Egyedül a „sovány vitézek”, a szürke gémelek tartják rendületlenül a fészekrakó területeket, a kőrisfák alacsonyabb koronaszintjén – rajtuk kívül fekete gólyák éjszakáznak itt, és egy-egy errefelé vadászó rétisas, barna kánya dobogtatja meg a madarászok szívét.

Sajátos ritkaságnak számít a növényzet is. A fűz-nyár-kőris öszzetételű ártéri erdőben szürke nyárral elegy, sudár kocványos-tölgyeseket találunk, szemet gyönyörködtető tanúságul a vizes-fás élőhelyek ezredéves ligeterdő-elméletére.

Jobbról, a hullámtérben, nem messzire a gát lábától bőven terem „szigonyos hadat” a *Szigonyos*, ez a lefolyás nélküli kubik. Két holtág felezőjében vezet be a *Betyárok útja*, a *Betyárok fája* felé.² A gáttól 4-500 méterre álló szürkenyárról nem maradt fenn érdemleges legenda. Mivel a környéken nem bujkált soha Rózsa Sándor-féle szegénylegény, romantikus ábrándozást sejtek mindkét elnevezés mögött. Kőhajításnyira innen kezdődik a *Szarka-holtág*, amely a gáton kívüli *Szarka-rét* után kapta a nevét. Kibontakozó horgászéletem csodálatos helyszínéről így írtam máshol:

Itt rejtőzik, a gáton belül egy holtág varázslatos világa, könnyező fűzök lombfüggönyével takarva. Kikorbadt, döngő kérgű fáék, gyalogakác túlalmos sűrűje, sárga nőszirmos és rózsaszín pártájú káka tündérkertjei szegélyezik. Vízén érdes levelű sulyommegző lebeg, a felszín alatt vonzólva szúrós, fekete csillagjait. Mintha nem elégé tobródná színeken ez az élő ékszerdoboz, vízimadarak tarka sokadalma gazdagít rajta még. Vöcskök, rétek, komoránok hajókáznak fel s alá az aprókat fodrozó hullámokon. A bedőlő ősfák mohos szakállú ágairól, és a gázolható részeken gémelek, kócsagok, fekete gólyák lesnek mereven a saját tükröképük alá. Magasan, hova felérve

¹ Édesanyám közlése

² Rácz András közlése

Szarka holtág

a szem könnyében szívárványok remegnek; rétisas kering, hatalmas szárnyai alatt mérve az eget.

2001-ben szigorítottak a védelmén, azóta tilos rajta horgászni. Néhány évvel később „tájrerehabilitálták” a felső végét. A hosszú meder átöblítése változatlanul megoldatlan maradt, így mind előrehaladottabbá válik az eliszaposodás, és a velejáró mocsári növényzet feldúsulása. Olyan esztendőben, mikor nem árad gát lábáig a Tisza, mind gyakrabban látom nyaranta víz nélkül, embermagas muharral benőve a medret... Bizony, hatyúdálát énekel a „jó öreg Szarka” is!

A holtággal határolt *Zsíp-sziget*en emlékezetesen jó sás-szénát kaszáhattak a névadás korában, a zsúptetős házak fedéséhez. A „sziget” valójában a természetes kanyarulatba benyúló földnyelv volt a szabályozás előtt, az átvágást követően pedig az új folyómeder és a holtág közé ékelődött területté vált. Szenteshhez tartozik az idők kezdete óta, viszont Labodár területe közigazgatási határrendezéssel átkerült Csanytelek, illetve Felgyő birtokába. A közbirtokossági jog ellenére, a folyószabályozást követően fokozatosan kialakult bizonyos mértékű csanyi érdekeltség is ezen a részen (szőlő- és gyümölcsstermesztés). Az 1960-as években még gyümölcsfelvásárló telep működött a *Vízre-éri gátörháznál*

Mindkét holtágot mesterségesen választották le az anyafolyóról: a 85/1, illetve 85/2 számú átvágással. Csakhogy még egy szomorú sorszámozottság összeköti őket! A Szarkát 2001-től következetesen *Sulymos* tóként kezdte emlegetni a természetvédelmi hatóság. Érdeklődésemre azt a választ adták, hogy a felületét borító sulyom miatt... Igen ám, – paríroztam – de a túloldalon már van egy Sulymos, nagyjából ezer éve! Meg aztán, milyen dolog gáton belüli holtágot tónak aposztrofálni?!

„No, most bukott csak ki, mint Bajkán Laci a bölcsőbüll” – idézhetném Édesapám mondását, ugyanis hirtelen három Sulymos is találtatott! Kiderült, hogy az ATIVÍZIG szakmai berkeiben a Labodárt *Sulymostó I.*, a Szarkát *Sulymostó II.*-ként tartják számon (a Szenteshhez tartozó valódi Sulymostó mellett) már az 1970-es évek végétől! Hiába kopogtattam tiltakozással a Tudományos Akadémiánál éppúgy, mint az Országos Földrajzinévbizottságnál – terjed a méltatlan elnevezés interneten és hivatalos iratokban egyaránt. Mintha egy rossz rendőrviccet hallanék, a Kovács II. és Kovács XIV. tizedesek szereplésével...

Mit lehet erre mondani? „Sic transit gloria mundi.”³

* * *

(folytatjuk) sűrőhogyi Borda János

³ Így múlik el a világ dicsősége. (latin szólás)

MEGHÍVÓ

Csanyteleki Nyugdíjas Egyesület és a Kéknefelejcs Népdkör ebben az évben rendezi meg a

IX. ALSÓ-TISZA MENTI NÉPDALKÖRI TALÁLKOZÓT.

Ideje: 2017. szeptember 30. /szombat/ 10 óra.

Helye: Csanytelek, Szent László Általános Iskola tornaterme.

A rendezvény fővédnöke Kakas Béla,

a Csongrád Megyei Közgyűlés Elnöke.

A műsor után finom ebéd,

majd zenés, táncos délután következik.

Menü: csontleves, csirkesült, zöldséges Stefánia szelet, burgonya, sült alma, sütemény, aperitif, ásványvíz, bor, kávé.

A rendezvényre nem csak nyugdíjasok jelentkezését várjuk a

Nyugdíjas Klubban 2017. szeptember 18.-án és 25.-én

13- 14 óra között.

Minden nóta és népdal kedvelőt szeretettel várunk!

Nyugdíjas Egyesület és Kéknefelejcs Népdkör

MUNKÁT / MUNKAHELYET KERES?

TEKINTSE MEG ÁLLÁSÁJÁNLATUNKAT!

Keresünk:

- segédmunkást
- betanított munkást
- csoport vezetőt
- targoncavezetőt
- műszakvezetőt
- gépészt / gépszerelőt
- lakatost

Amit kínálunk:

- állandó munkát (nem szezonjellegű)
- biztos fizetést / biztos megélhetést
- munkába járáshoz oda-vissza utaztatást/ktsg.térítést
- a minimál bér nálunk: bruttó: 833 ft/óra
- a szakmunkák pedig arányában magasabbak

Elvárásaink:

- műszakbeosztás szerinti munkavégzés
- szombat /vasárnap ill. Ünnepnapi is, ha a munka úgy kívánja
- egy részlegünk van, ahol szombat-vasárnap és ünnepnapi szabad
- pontos és kultúrált megjelenés
- 8 általános, illetve szakképzettség

Az ALFÖLDVÍZ ZRT.

INGYENESEN HÍVHATÓ

- már beüzemelt

házi szennyvízbekötés -

HIBABEJELENTŐ TELEFONSZÁMA:

80/922-333

SZENNYVÍZSZIPPANTÁS

MEGRENDELÉSE

Rólunk:

Mi egy élelmiszeripari cég vagyunk és szárítmányokkal foglalkozunk. **Zöldség-féléket szárítunk és csomagolunk.** Telephelyünk Ópusztaszer és Pusztaszer között helyezkedik el.

Pusztaszeren már 11 éve foglalkoztatjuk a helybelieket.

Bővítésünk eredményeképpen **további 15-20 főnek tudunk munkát biztosítani.**

Bizalommal várjuk, ha akar hozzánk csatlakozni.

Családias légkör és biztos megélhetés - ezek várják, ha belép hozzánk.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Bitó Jánosné

tel.: 36-62-276-455, 36-70-386-2207

e-mail: bitone@vertigoweb.hu

NUTELLÁS-MASCARPONES PALACSINTATORTA TEJSZÍNHAZZAL

Hozzávalók:

A palacsintához - hagyományos palacsintasütővel:

- 4 dl tej
- 10 dkg étcsokoládé
- 1-2 ek. porcukor
- 4 dl liszt
- 2 tk. sütőpor
- 4 db tojás (közepes)
- olaj a sütéshez
- A töltelékhez:
- 25 dkg mascarpone
- 3-4 ek. mogyorókrém
- 2 ek. porcukor
- 1 csomag vaníliás cukor
- 2 dl habtejszín
- 1 csomag habfix
- 1 tk. olaj

Elkészítés:

A palacsintához az egész tojásokat összekeverjük a cukorral, a vaníliás cukorral, a csipet sóval és a tejjel. Ezután hozzáadjuk a sütőporral összekevert lisztet, majd kézi habverővel keverjük simára (sűrűbb palacsintatésztát fogunk kapni). Fél óra pihentetés után, olajozott serpenyőben palacsintákat sütünk a tésztából.

A krémhez a mascarponét alaposan összekeverjük a porcukorral, a vaníliás cukorral és a mogyorókrémmel. A habtejszín, a habfixszel kemény habbá verjük. Helyezzünk tányérra egy palacsintát, majd ízlés szerint megkenjük a mascarponés mogyorókrémmel. Ezután ráhelyezzük a következő palacsintát, majd megkenjük a felvert tejszínhabbal. Az utolsó palacsintáig ismétljük a rétegezést. A csokoládét gőzfürdő fölé vagy mikróban megolvasztjuk, kevergetve kihűtjük, és a torta tetejére csorgatjuk. Az elkészült palacsintatortát egy fél órára a hűtőbe tesszük, hogy kicsit megdermedjen a töltelék, így könnyebben szeletelhető. Maradék tejszínhabbal kínáljuk.

Jó étvágyat!

Forrás: www.mindmegette.hu

Két öregember beszélget, a téma a mai erkölcsi normák. Az egyik megjegyzi:

- Én annak idején nem feküdtem le a feleségemmel, csak a házasság után! És te?
- Nem tudom, nem emlékszem. Hogy is hívják a feleséged?

- Mi az? Szőke nő hajában egy barna tincs?

- ???

- A remény.

Istálló körül tevékenykedik a székely bácsi.

A szomszéd érdeklődik:

- Mít csinálsz, Pista?
- Hányom a ganyét!
- Hát mi a fenét ettél?

Forrás: www.viccesviccek.hu

Faluház programok (szeptember)

- 1. péntek – Csocsóverseny 16:00-tól
- 4. hétfő – 9:00-tól ~ Anyukák délelőtti, Mandala színezés
- 5. kedd – 16:30-tól ~ Ovisok délutánja! Mesedélután, filmvetítés
- 6. szerda – 13:30~16:30 ~ Kéknefelejcs Népdalkör próba, 19:00 ~ Nippon Zengo
- 7. csütörtök – 16:00 ~ X-box verseny
- 8. péntek – 18:00 ~ Jóga
- 11. hétfő – 16:00 ~ Zsibvásár, használt ruha vásár
- 12. kedd – Biciklitúra :)
- 13. szerda – 13:30 ~ 16:30 Kéknefelejcs Népdalkör próba, 19:00 ~ Nippon Zengo
- 14. csütörtök – 16:00-tól ~ Aszfaltra rajzolunk
- 15. péntek – 18:00 ~ Jóga
- 19. kedd – 16:00 ~ Általános iskolások délutánja ~ Retro délután, Ország-város, Amerikából jöttem
- 20. szerda – 13:30 ~ 16:30 Kéknefelejcs Népdalkör próba, 19:00 ~ Nippon Zengo
- 21. csütörtök – 15:00 ~ Nyugdíjasok délutánja, kártyaparti
- 22. péntek – 18:00 ~ Jóga
- 27. szerda – 13:30~16:30 Kéknefelejcs Népdalkör próba 19:00 ~ Nippon Zengo
- 28. csütörtök – 16:00 ~ Partizánkodunk ~ Kártyapartik
- 29. péntek – 18:00 ~ Jóga

E-mail: csanytelek@csanytelek.hu

Kiadásért felelős: Kató Pálné jegyző, szerkesztette: Mucsi Attila

Nyomdai munka: COLOR Reklámstúdió, tördelés: Gebei Bianka

ISSN 2061-5361 (Nyomtatott); ISSN 2061-537X (Online)